

ДРАГАЧЕВЦИ У БОРБАМА ПРОТИВ ЧЕТНИКА

Прва Драгачевска чета налазила се на обезбеђењу складишта код Кожаре у Врелима ниже Ужица. Ту смо дознали да су ариљске партизанске чете поново ослободиле Ариље од четника Божа Јаворца. Одмах после тога Прва драгачевска чета упућена је у Ариље, као обезбеђење. Ариљске партизанске јединице са Стевом Чоловићем тада су кренуле за Ивањицу. Чим је Ивањица ослобођена од Јаворчевих четника, једна ариљска чета се вратила у Ариље, а наша Прва драгачевска чета добила је задатак да шни Јаворчеве четнике. У тој потери погинуо је заменик Божа Јаворца и један њихов пратилац, а од наших погинуо је један борац из ариљског краја. Ми смо пронашли и један четнички магацин са храном.

Божо Јаворац са својим четницима побегао је тада према Мочиоцима. Прва драгачевска чета тада је наишла на групу од двадесетак четника које је водио Вук Калајит. Могли смо га лако разбити и разоружати, али нисмо имали каређење да с његотам четницима отварамо борбу. Из ове потери омо ое вратили најпре у Ивањицу, а одатле у Ариље.

Божо Јаворац и Вук Калајит су тих дана изводили неке своје тактичке потезе. Један је признавао Дражу Михаиловића, а други није. Око Ивањице су се јављали и други четнички команди и самозване војводе. Стево Чоловић је направио споразум о сарадњи са четницима капетана Пурића, а чим је Пурић изашао из Ивањице, четници свих групација напали су партизанске јединице у Ишњици. У тој борби 2. новембра погинуо је и Стево Чоловић. Погинуло је још 13 бораца из јединице којом је Чоловић командовао.

Првој драгачевој чети тада је наређено да обезбеђује пут од Ивањице за Ариље како би ое из Ивањице извукли изшнули другови. Четници су блокирали Ивањицу, наша чета није могла да пређе па се морала вратити у Ариље. С нама је тада пошла и једна Ариљска чета. Ариљци су ишли драгачевском страном, а ми преко Приличког Кисељака. Главним путем отишао је Витомир Виторовић Молер. Њега су у заседи сачекали четници и убили. Пошто омо Молера мртвог пребацили у Ариље вратили смо ое у

Иванџцу, разбили четничке заседе и успели да појупимо изгинуле другове. Док смо изгинуле партизане нревозили пзрема Ариљу једна четничка тројка нас је напала. Пуцали су у ковчег у коме је био Стево Чоловић.

У Ариљу смо краће време били смештени у згради ариљаке основне школе. Док омо ми били у акцијама око Ивањице, остале чете Драгачевског батаљона пребачене су у Ужице. Другог новембра дошло је до борбе са четницима на Трешњици.

После борбе са четницима на Трешњици и ОЖК Пожеге у Ариље је стигао борац Кубуровић из Драгачевског батаљона. Он је причао како је Капелан у тој борби рањен у руку и да му је разнет кундак. Било нам је некако чудно што он толико прича о разбијеном кундаку, као да му је више жао кундака неш руке. Тек потом нам је пренео поруку да треба да кренеамо у састав Драгачевског батаљона.

Тек кад смо из Ариља стигли у Пожегу дознали смо да Капелан није рањен, него је погинуо.

У Пожеги омо ое окупили и ту су нам говоршж Душан Јерковић и Фарбин. После тога смо примили муницију и добили задатак да, заједно с једном Рачанском четом, кренемо преко Пријановића за Лорет. Четници су се били повукли из Пожеге, али су нас око Лорета чекали и морали омо с њима повести нову борбу. На једном венцу код Лорета ноћу између 5. и 6. новембра било ое сакупило 700—800 четника. Развила ое жестока борба и четници су морали да одступају преко Шилковице. Заробили омо око 40 четника, али ови су били без оружја. Запленили смо и два казана са храном и нашли доста намирница. У једној кући запленили смо доста шибица, дувана и неког четничког пропагандног материјала. Пошто смо ое мало одморили и нахранили наставили смо гоњење четника преко Шилковице. Четници су сада одступали, понегде припуцавали, али отворену борбу нису прихватили.

Тако је то ишло све до Прањана. У Прањанима су четници извршили прикупљање и изненада су нас снажно напали. Морали смо ое повући натраг за једно 500 метара у неку шуму. Мислећи да бежимо, четници су појурили за нама. Пустили смо их да приђу саовим близу и онда осули на њих плотунима. Четници су имали велике губитке и почели су да беже. У Прањане смо послс тога ушли без борбе. Борба је престала. Четници су тражили преговоре. Извршена је размена заробљеника.

Остали смо неколико дана у Прањанима. Дали смо и једну приредбу, а потом омо кренули натраг за Пожегу. Преко Богданице смо сишли на железничку станицу Пријевор и возом дошли до Пожеге. Тада је командант Драгачевског батаљона био Љубиша Тодоровић.

Док смо боравИШ у пожешкој касарни обишао нас је вр-
ХОВИИ командант Тито. С њим је у посету долазио и Владо Зе-
чевић. Сви смо се постројили у кругу касарне. Пожешки партиза-
ни били су на левој страни од улаза, на десној страни Шумадин-
ци, а наш Драгачевски батаљон стајао је у средини. На Титов
долазак извршен је уобичајени поздрав, а poste тога друг Тито
нам се обратио краћим говором. Рекао је да су борбу изазвали
четници а не партизани. Поменуо је градове које су партизанске
снаге тада држале у својим рукама и додао да ми те градове
можемо изгубити, али да ће победа опет бити на нашој страни.
ЈЛумадинцима је рекао да ће њихов батаљон од тада носити име
Милана Благојевића. Говорио је и Владо Зечевић у име подрин-
ских четника. Рекао је дд подрински четници нису под командом
Драже Михаиловића.

После ове смотре у кругу пожешке касарне, командант ба-
таљона нас је пустио на одмор. Могли смо да одемо кућама и да
се сви окупимо у етедећи петак (пазарни дан) у Гучи. За тај
дошвор неко је морао јавити Немцима, јер су баш у време кад
је наш Батаљон заказао скупљање дошли и из авиона тукли Гучу.
То се догађало 28. новембра 1941. шдине.

Скупили смо се касно у ноћ, пошто је престало бомбардова-
ње и митраљирање.

Сутрадан су нам пред школом у Гучи саопштили да су Нем-
ци (Поново ушли у Чачак. Наређено је да идемо на Јелицу и ире-
сечемо пут. Кренули смо без распореда. На реци Бјелици смо се
поделили. Једна група отишла је преко Јелице према Чачку. Гру-
па којој сам ја припадао кренула је низ реку Бјелицу и стигла у
Негришоре. Тада су Десимир Ћирјаковић и Милојица Пантелић
издвојили групу у којој смо били Миломир Јотић, Бранко Јанко-
вић и ја и наређено нам је да мобилишемо људе и да са будаци-
ма и лопатама прекопавамо пут. Где смо шд дошли нисмо нашли
ни једног мушкарца. Сви су се негде сакрили. Укућани су објаш-
њавали како су мушкарци тобоже отишли негде у Ваљево да купе
соли. Ниамо успели па смо пошли да нађемо чету. Немци су већ
продрли са тенковима. Наша чета је тада одступала у правцу
Овчара. Ми смо остали одочени с друге стране реке. Вратили
смо се према Крстацу и крили смо се неколико дана...

Илија АЛЕКСИЋ